

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ,
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ
2013 – 2016**

Житиште, август 2013. године.

САДРЖАЈ

Уводна на реч Председника Општине	3
Увод	4
Стратешки оквир	5
Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛПА	6
Сажетак (резиме) ЛПА	7
Поглавље 1: Општи подаци о Општини	8
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима	11
Поглавље 3: Анализа ситуације, закључци и препоруке	13
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	20
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	21
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЛПА	23/28
Поглавље 7: Ресурси/буџет	29
Поглавље 8. Аранжмани за примену	29
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	31

Уводна реч Председника Општине Житиште

Општина Житиште има опредељење да свој развој у свим областима живота води плански и организовано, кроз процес који је заснован на реалном сагледавању стања и потреба, али и могућности које имамо да се на идентификоване потребе одговори.

У том правцу је усмерен и Локални план акције за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника који има за циљ да олакша живот и поспеши интеграцију наших суграђана који су свој трајни или привремени дом нашли у нашој општини, стварањем услова за целовиту интеграцију избеглих, интерно расељених лица и повратника на подручју општине Житиште и унапређењем њиховог друштвеног положаја, становања, побољшањем социоекономског стања и смањењем сиромаштва .

План је, с друге стране израз принципа солидарности и једнаких могућности и наше политичке воље да се најугроженијим друштвеним групама, међу којима су избеглице, интерно расељена лица и повратници, пружи додатна друштвена подршка.

Уверен да ће план послужит свим заинтересованим и одговорним институцијама, организацијама и појединцима да појачају своје активности и постигну боље резултате у раду, захваљујем свим актерима који су учествовали у његовом креирању.

Председник општине Житиште

Љубинко Петковић

УВОД

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника?

У овом документу под процесом *локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹, интерно расељених лица² (ИРЛ) и повратника по основу споразума о реадмисији (у даљем тексту повратници)³* подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода 2013 – 2016. године. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. *Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника* посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под *избеглим и интерно расељеним лицима* подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса. Повратници су сви они грађани Србије који су изгубили или нису имали право боравка у земљама ЕУ.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у Општини Житиште настао је као резултат учешћа у пројекту *Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица*. Општи циљ пројекта био је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат је финансирала Европска унија, а спровела Међународна организација за миграције (Интернатионал Организатион фор Миграцион – ИОМ). Корисници пројекта биле су институције Владе Републике Србије надлежне за избегла и интерно расељена лица: Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и (МинКиМ) и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга

---

¹ Prema Konvenciji UN o statusu izbeglice (1951), **izbeglica** je osoba koja iz osnovanog straha da će biti progonjena zbog svoje rase, nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog uverenja, napustila je svoju državu i ne može ili zbog pomenutog straha ne želi da se u nju vrati. Pojam izbeglice je Protokolom iz 1967. god. proširen i na osobe koje su bile izložene ratnim stradanjima ili drugim oblicima nasilja i zato odlučile ili bile prinuđene da napuste svoju državu. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Interno raseljene osobe** su one koje su bile prisiljene da napuste svoje domove, ali su ostale u granicama svoje države. Razlozi zbog kojih su bili prisiljeni da napuste svoje domove mogu biti različiti: rat, nasilje, ugrožavanje ljudskih prava, politički progon ili prirodne katastrofe (zemljotres, poplava i sl.). Zato što se nalaze u granicama svoje zemlje, mogućnosti njihove međunarodne zaštite su ograničene. Iako ih, za razliku od izbeglica, ne štiti Specijalna konvencija UN, i dalje ih štite nacionalni zakoni, međunarodno humanitarno pravo i međunarodni pravni akti u oblasti ljudskih prava. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ Prema Sporazumu o readmisiji s EU, **povratnik** je lice koje ne ispunjava ili više ne ispunjava važeće uslove za ulazak, boravak ili nastanjenje na teritoriji države članice EU, ukoliko je dokazano ili ako je moguće na osnovu podnetih prima facie dokaza verodostojno pretpostaviti da je to lice državljanin Srbije

надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица и одабране општине. Ревизија овог плана урађена је у склопу пројекта „Јачање капацитета институтција РС за управљање миграцијама и реинтеграцију повратника – ЦБММ“ који ИОМ спроводи у сарадњи с Комесаријатом за избеглице. Ревизија акционог плана урађена је током лета 2012. године.

Стратешки оквир пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област, пре свега Стратегијом реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица, ИРЛ и повратника доноси се за период од 4 године, то јест 2013 – 2016. година.

Процес израде локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Житиште, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја избеглих и интерно расељених;
- прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Житиште коришћени је база података општинског повереника, центра за социјални рад, резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама, статистички подаци, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије. Процес израде плана спроведен је у периоду 2011 – 2012 године. У допуни акционог плана за решавање проблема повратника, коришћени су подаци прикупљени кроз анкету коју је спровео Комесаријат за избеглице у оквиру пројекта СДЦ, као и подаци ИОМ-а. Допуна ЛПА извршена је током лета 2012. године.

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Житиште, формирана је радна група коју су чинили представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, институције система које се на локалном нивоу баве питањима социјално угроженим лицима и Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Чланови општинске радне групе		
Име и презиме	Организација	Функција
Душица Берлековић	Комесаријат Р.С	Окружни кординатор
Никола Штула	Повереник за избеглице	Координатор Општине Житиште
Славица Мићић	Центар за социјални рад Житиште	Дипл.социјолог директор
Драган Пушара	Црвени крст Житиште	секретар
Митар Видаковић	Општинска управа Житиште	Економиста О.У.Житиште
Драгана Бугарин	Дипломирани грађ.инжињер	О.У.Житиште

Улога Општинске радне групе била је да:

- креира планове за решавање проблема избеглих и ИРЛ лица да ефикасно и на одржив начин задовоље своје потребе као и дефинисање правца будућег развоја;
- унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране ИОМ-а;
- обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- ради на писању завршног документа.

САВЕТ ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА И ТРАЈНА РЕШЕЊА

Оштина Житиште је 30.10.2008.године формирала Савет за миграције да би променом руководства одлуком општинског Већа од 15.10.2012.године формирала нови савет са следећим члановима:

1. Душан Милићев, председник општине
2. Славомир Куручев, члан општинског већа
3. Јелена Сиј, заменик председника скупштине
4. Дејан Мелар, помоћник председника општине
5. Никола Штула, повереник за избеглице
6. Славица Михаић, претставник Центра за социјални рад
7. Драган Пушара, представник организације „Црвени крст“

Изменама и допунама одлуке од 25.07.2013.године о образовању Савета за миграције и трајна решења уместо Душана Милићева именује се Љубинко Петковић, а уместо Дејана Мелара именује се Далибор Голубовић.

На изради овог документа у консултативном процесу највећи допринос поверенику дали су потенцијални корисници будућих програма и пројеката из избегличких насеља на територији општине. Захваљујемо и осталим актерима укљученим у прикупљању података значајних за ЛАП: Центру за социјални рад, и невладиним организацијама са територије Житиште. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и пројектном тиму ИОМ у делу стручне подршку на изради ЛАП-а

Сажетак - Резиме

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Житиште (2013-2016) је докуменат који изражава дугорочна опредељања локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених у локалну заједницу. Овај план је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређења положаја избеглих и интерно расељених. Акциони План је усмерен ка свим особама у Општини Житиште које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама.

Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ дефинисана су два општа циља која је реално могуће остварити у периоду од 2013-2016 године и то је

ОЦ1-Побољшани социјално-материјални услови за интеграцију избеглих и интерно расељених у руралним срединама кроз локалне и државне програме за трајно решавање стамбеног питања откупом и адаптацијама кућа у руралним срединама.

ОЦ2-Побољшање животног стандарда и егзистенцијалних услова за интеграцију избеглих и ИРЛ кроз локалне програме за повећање запошљавања и

стварања услова за њихово економско осамостаљивање и укључивање у друштвени живот Општине Житиште.

У оквиру наведених општих циљева, овим акционим планом утврђују се следећи оперативни задатаци :

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ-СЦ1

- СЦ1а. У периоду 2013-2014 год.стамбено збринути 20 најугроженијих породица откупом 20 сеоских кућа у руралним срединама.
- СЦ1б. У периоду 2013-2016год. обезбедити подршку у грађевинском материјалу за 40 породица избеглих и ИРЛ ,за завршавање започетих стамбених објеката или поправку постојећих стамбених објеката (сарадњи са КИРС-ом).
- СЦ1ц У периоду 2013-2014.год. у сарадњи са Покрајинским фондом за збрињавање, обезбедити доградњу новозапочетих кућа и адаптацију старих породичних кућа за најмање 10 породица.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ-СЦ2

- СЦ2а У периоду 2013 -2016 год. подстицати самозапошљавање средствима Локалног фонда за покретање малог породичног бизниса (у сарадњи са МСП и Фондом за развој АПВ).
- СЦ2б До краја 2015год. обезбедити најмање по 5 „пакета“ годишње за отпочињање самосталног породичног малог бизниса за избегле и ИРЛ
- СЦ2ц У периоду 2013 до краја 2014 године изградити десет стамбених јединица за „становање у заштићеним условима” у Банатском Карађорђевоу.

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2013-2016 год. бити потребно да се издоји око 530.000еура а из локалног будјета на бази учешћа од 5% 26.500 еура.

Локални план, као свој саставни део има планиране аражмане за имплементацију који обухватају **локалне структуре** и **различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење.

Структуру за управљање процесом примене ЛПА, након његовог усвајања, представљаће **Савет за управљање миграцијама и трајна решења**, ова савет ће, као део свог будућег рада, направити **План управљања применом Локалног плана**..

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са ЛПА, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду који ће бити полазна основа за праћење и оцјењивање успешности рада као и информисање јавности .

ПОГЛАВЉЕ 1: ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ

1.1 Општина Житиште

Општина Житиште је општина Средње-банатског округа, која се налази поред леве обале Бегејског канала. На југу се граничи са Зрењанинском, на истоку са Сечањском, на западу са Кикиндском и на северу са општином Нова Црња и државном границом према Румунији.

Погодност положаја се огледа у томе што кроз општину пролази важан пут М-7 који води ка Румунији (Нови Сад – Темишвар). У центру насеља Житиште одваја се регионални пут Р 123/1 ка Торку, Вишњићеву, Крајишнику и Сечњу, а од Торка и регионални пут Р 123/2 ка Итебеју и Међи. Из Житишта полази и краћи асфалтни пут (3км) за Равни Тополовац. Житиште нема аутобуску станицу, већ постоје само стајалишта. Железничка пруга Јаша Томић – Међа била је локалног значаја, али је због нерентабилности укинута крајем 1979. године. Речни саобраћај је омогућен кроз Бегејски канал за бродове ширине 9м, дужине 65м и газа 1,7м.

1.2 Величина општине Житиште

Општина Житиште обухвата површину од 525км² (на 16. месту у АП Војводини), на којој живи 20.399 становника. Тиме она обухвата 2,44% војвођанске територије и 1,0% војвођанске популације. Просечна густина насељености износи 38,9ст/км², што је далеко испод војвођанског просека од 94 ст/км². Према попису из 2002. године, у Житишту је живело 20.399 становника, а тек десетак година касније, 2011. године, број становника је смањен на 16.786. То значи да се укупно становништво општине Житиште умањило за 17,7%, односно за 3.613 особа⁴.

---

⁴ Preliminarni podaci Republičkog zavoda za statistiku, <http://media.popis2011.stat.rs/2011/prvi-rezultati.pdf>, str. 16

1.3 Насеља општине Житиште

Како Житиште има повољан географски положај, 1960. године је одлучено да постане општинско седиште за околних дванаест насеља. У састав општине Житиште, поред самог насеља Житиште улазе и следећа насеља: Банатски Двор, Банатско Вишњићево, Банатско Карађорђево, Међа, Нови Итебеј, Српски Итебеј, Равни Тополовац, Торак (Бегејци), Торда, Хетин и Честерег.

1.4 Природно-географске карактеристике

Атар Житишта се налази на зрењанинској лесној тераси на надморској висини од око 80м, док се мањи део на североисточној периферији пружа по итебејској депресији која је нижа за 4-5м. Ова разлика је од великог значаја за формирање насеља, јер је старо насеље које се налазило на обали Старог Бегеја, померено због поплава. На површини лесне терасе јављају се издужене и плитке депресије у облику напуштених меандара.

Клима у овој општини је као и у осталим насељима источне Војводине степско-континентална са топлим летима и хладним зимама, са знатним температурним амплитудама. Просечна годишња температура у општини је 11,1°C. Најчесталији ветар дува из југоисточног правца (од новембра до краја априла), а најснажнији је северозападни ветар. По количини падавина општина Житиште спада у најсушније делове Војводине, са просечном годишњом висином падавина од 574мм.

Општина је богата водама које се јављају у виду подземних и површинских вода. Подземне се јављају у виду фреатских (лети на 100-150цм, зими 200-250цм) и артешких вода (водоснабдевање се врши из трећег хоризонта на 93-108м и четвртог на 120-135м). Северну половину атара пресеца пловни Бегеј. Бегеј се уствари састоји од Старог Бегеја (кроз општину протиче 28км) и Бегејског канала (кроз општину протиче 25км), а оба су током историје била веома важна за становнике ове општине.

Педолошке карактеристике општине условљене су геолошким саставом, јер матични супстрат чине лес и алувијални наноси. На територији Житишта заступљена су следећа земљишта: чернозем, ливадска црница, ритске црнице; док се на мањим површинама јављају слатине (заслањена земљишта).

Претварањем највећег дела степе у ораничне површине, степска вегетација је уступила место културном биљу. Аутохтоне биљне врсте се могу срести још једино поред путева и на мањим необрађеним површинама. Пољопривредне површине захватају 49.333ха (што је 12,9ха/ст, а шуме 234ха).

1.5 Правни оквир општине Житиште

Правни извор делатности и овлашћења општине Житиште чине Закон о локалној самоуправи и Статут општине.

Органи Општине су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа. Скупштина је највиши орган власти, која извршава законодавне функције и састављена је од 31 одборника. Општинско веће има извршну власт у општини и чине га 11 чланова. Веће је непосредно одговорно за предлагање и извршавање одлука и других аката Скупштине општине и стара се о извршењу и располагању средствима буџета. Председник општине је и председник општинског већа, представља и заступа општину и наредбодавац је за извршење буџета.

До 2004.године повереника је постављао Извршни одбор општине. Доношењем новог закона о локалној самоуправи повереник добија звање вишег референта за питање послова са избеглицама и радник је Општинске Управе на сталном раду.

Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Општини Житиште

Од почетка кризе и ратних сукоба у бившој СФРЈ у општину Житиште је стигао велики број избеглица у односу на број становника саме општине. На првом попису 1996. године пописано је укупно 2.204 лица и то највише из Босне и Херцеговине (1.181 људи, односно 53,6 %), а онда и из Хрватске (878 особа, тј. 39,8%). Најбројније су избеглице из општине Сански мост (374), а затим и из општина Кључ (43), Гацко (14), Коњиц (48) и Приједор (9). Сем Санског моста већи број је пристигао и из Теслићке општине (188). Из Хрватске, већи број је једино из општине Грачац.

Табела 1: порекло избеглица досељених у општину Житиште 1990 – 1996

полазиште избеглица	број	%
Банија и Кордун	249	11,3
Северозападна Далмација	138	6,3
Лика и Горски котар	317	14,4
Славонија са Барањом	103	4,7
Средњехрватска Панонија	50	2,3
Средња Далмација	2	0,1
Кварнер	9	0,4
Истра	10	0,5
Западна Босна	91	4,1
Перип.Босна	719	32,6
Средња Босна	220	10,0
Јадранска Херцеговина	52	2,4
Источна Босна	19	0,9
Планинска Херцеговина	80	3,6
Словенија	20	0,9
Македонија	23	1,0
Ужа Србија	15	0,7
Војводина	8	0,4
непознато	79	3,6
укупно	2.204	100

На попису 2001.године, по евиденцији Повереништва за избеглице, регистровано је највише лица и то са избегличким статусом 1.810 лица је направило избегличку легтимацију, а статус прогнаног лица потврђен је за 1.100 лица која су том приликом урадила нове. Укупно избеглих и прогнаних лица је било 2.810. На последњем попису који је био 2004/2005. године потврђен је статус за 472 избегла лица. Према подацима Комесаријата за избеглице⁵, на дан 01. маја 2012. године, у Житишту је регистровано 307 избеглих лица.

Према истим подацима, укупан број интерно расељених лица на територији општине Житиште према подацима из 2012. године је 20.

Друштвена интеграција: Избегла лица нису посебно организована и због тога је њихова интеграција отежана. Додатни фактор је разлика у друштвеним обрасцима између њихових матица и новог простора, али и због неравноправности у остварењу грађанских права. Пасивност избеглица и ИРЛ у локалној заједници, у односу на сопствене проблеме утиче и на мању осетљивост локалне заједнице према проблемима и потребама избеглица и ИРЛ.

Од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године, у Житиште је по подацима Комесаријата за избеглице враћено 22 држављана Србије који нису имали, или су изгубили основ боравка.⁶ Уз то, кроз програме организованог повратка које је до 2009. године спроводио ИОМ, у протеклим годинама је у општину враћено 120 особа из Немачке, кроз програм ГАРП. Обзиром да не постоје систематски и ажурирани подаци о

⁵ <http://kirs.gov.rs/docs/statistika/statistika%20izb%20i%20ras%20lica%20u%20Srbiji%2020120501.pdf>

⁶ Podaci Komesarijata za izbeglice, Kancelarije za readmisiju na Aerodromu „Nikola Tesla“

овој популацији, постоји могућност да је број повратника знатно већи.

Поглавље 3: Анализа ситуације и закључци

Анализа ситуације у којој се решава питање положаја избеглица, ИРЛ и повратника обухвата четири врсте квалитативних анализе:

1. преглед документације о ширем радном окружењу,
2. анализу стања (SWOT),
3. анализу заинтересованих страна, и
4. анализу проблема.

1. Преглед документације о радном окружењу обухвата неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Житиште, као и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих, интерно расељених лица и повратника су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002. и ревизија март 2011. године);
- Национална стратегија за управљање миграцијама (2009);
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006 – 2012;
- Национална стратегија запошљавања 2011 – 2020;
- Стратегија регионалног развоја 2007 – 2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите (2010);
- Национални план акције за децу (2004).
- * Национална стратегија за младе у републици Србији
- * Национална стратегија за побољшање положаја жена

Општина Житиште је уз подршку многих донатора до сада реализовала бројне програме за избеглице и сврстала се у ред општина која је у великој мери решила основне стамбене потребе ове популације. Од 1997. године, изграђено је 26 станова и организована самоизградња 56 стамбених јединица, чиме је збринуто близу 400 лица.

Први пилот пројекат за 26 стамбених јединица по систему пуна градња у Србији је реализован у Банатском Карађорђеу 1997.године. Други пројекат стамбеног збрињавања је реализован 2000.године по систему самоградње са 18 стамбених јединица у Честерегу и 4 у Банатском Вишњићеву. Трећи пројекат је рађен 2002.године опет као самограђа са 24 стамбене јединице у Банатском Двору и 10 стамбених јединица у Банатском Карађорђеу. За четири породице обезбеђен је смештај у програму откупа старих сеоских домаћинстава чиме им је решено стамбено питање. Једна породица је решила стамбено питање у програму спајања породица. Спојили смо локално старачко домаћинство са виталном избегличком породицом

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана, али недостаје јој актуелизација и ускладјивање са реалним стањем;
- Национална стратегија за управљање миграцијама (2009) дефинише планско и организовано управљање миграцијама праћењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и интерно расељених лица, ефикасни и ефективни прихват и одржива социо-економска реинтеграција повратника – грађана Републике Србије по основу споразума о реадмисији.
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009) утврђује приоритетне области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су право на здравствену заштиту, образовање, социјалну и породично-правну заштиту, итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу реадмисије, утврђивању њихових потреба и пружању адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину.
- Остале наведене националне стратегије пружају начелну основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална документа Општине Житиште до сада нису експлицитно бавила питањима од директног и неосредног значаја за избегло-прогнану, ИРЛ или повратничку популацију, мада су они препознати као посебно осетљива друштвена група, али без спецификованог програма. Њихови проблеми и потребе се не посматрају изоловано од потреба осталих угрожених група становништва општине Житиште;
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: стамбено збрињавање, грантови за почетни бизнис и остале доходне активности. До сада није било пројеката и програма подршке повратницима по основу споразума о реадмисији.

2. Анализа стања у локалној заједници извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у домену подршке избеглицима и ИРЛ и сагледавања капацитета и слабости, као и могућности и препрека са којима се суочава заједница (SWOT анализа).

Унутрашње СНАГЕ локалног система	Унутрашње СЛАБОСТИ локалног система
<ul style="list-style-type: none"> • Генерална политичка воља да се решавају ствари • Искуство и стручност кадра који ради са избеглицима и ИРЛ • Искуство у пројектима за избеглице и ИРЛ • Искуство сарадње са донаторима и међународним програмима • Досадашњи реализовани пројекти стамбеног збрињавања 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно средстава у локалном буџету • Низ нерешених проблема локалног становништва - приоритети • Слабо развијен цивилни сектор – невладине организације • Неорганизованост избеглица и ИРЛ • Недовољна медијска покривеност • Општа неразвијеност општине Житиште

<ul style="list-style-type: none"> • Добро успостављен систем локалне социјалне заштите 	
Спољашње МОГУЋНОСТИ <ul style="list-style-type: none"> • Постојање државних стратегија • Повећана активност државе на овом плану (стамбено збрињавање, коришћење ЕУ фондова и сарадња са међународним фондовима и организацијама) • Национални програми за запошљавање • Међугранична сарадња и пројекти • Програм обештећења имовине • Порограм откупа кућа • Покрајински фонд, Министарство пољопр., НИП • Статус неразвијене општине 	Спољашње ПРЕТЊЕ <ul style="list-style-type: none"> • Лоша економска ситуација, незапосленост • Спора имплементације националних стратегија • Светска економска криза која се одражава и на фондове ЕУ • Недостатак програма на националном нивоу • Лоша информисаност и слабљење интереса • Ерозија друштвених вредности- солидарности

Главна снага Општине Житиште је искуству у партнерским пројектима и заинтересованости локалне самоуправе у изградњи социјалне сигурности и заштите. Слабости општине су присуство истих проблема код домицилног становништва, неразвијеност општине и недостатак цивилног сектора. Област самоорганизовања избеглица и ИРЛ је такође недовољно развијена. Спољашње могућности су повећана активност државе на овом плану уз помоћ државних и покрајинских Фондова. Основна препрека је општа незапосленост као и ерозија друштвене вредности.

3. Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Житиште које су диференциране на крајње кориснике/це ЛАП-а (различите групе избеглих, ИРЛ и повратника) и кључне partnere локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це локалног акционог плана као крајњи корисници услуга су радно способна избегла, ИРЛ и повратници која немају одговарајућу квалификацију за потребе привреде, и лица која немају потребна лична документа.

Кључни партнери Општине Житиште који су на различите начине одговорни и/или укључене у активности везане за положај избеглица, ИРЛ и повратника су:

- 1 Повереништво Комесаријата за избеглице ради на решавању статусних питања и препознавању свеобухватне проблематике избеглица, ИРЛ и повратника;
- 2 Општинска управа обезбеђује основну документацију, а у складу са својим овлашћењима и надлежностима (Извод из књиге рођених ....);
- 3 Центар за социјални рад је кадровски и стручно добро опремљена институција социјалне заштите и за избеглице, ИРЛ и повратнике, и пружа помоћ у приступању правима из области социјалне заштите, а у складу са Законом о социјалној заштити;
- 4 Црвени крст спроводи програме хуманитарне помоћи угроженима;
- 5 Национална служба за запошљавање – филијала Житиште у оквиру својих редовних делатности евидентира и пружа помоћ у запошљавању избеглих, ИРЛ и повратника;
- 6 Јавне службе које се у решавању проблема избеглица, ИРЛ и повратника укључују у складу са потребама и својим надлежностима.

Локални актери своје активности спровode у сарадњи са:

- Комесаријатом за избеглице, који даје упутства и смернице за рад повереника за избеглице, а која се односе на статусна питања, питања смештаја и приступа свим основним правима;
- УНХЦР-ом у делу који се односи на интегративне програме становања, а које УНХЦР спроводи са својим партнерима;
- Српски демократски форум, организацијом која већ неколико година спроводи пројекат прибављања докумената као и пружања правне помоћи за избега и прогнана лица;
- ХЦИТ – правна помоћ;
- ИНТЕРСОС-ом као реализатором пројекта трајне интеграције, кроз доделу грантова у грађевинском материјалу за избеглице и откупом сеоских домаћинства;
- Носиоци хуманитарних и развојних програма УНХЦР-ом и ИОМ-ом

4. Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Житиште следећи:

- Приступ личним документима, решавање статуса и личних докумената у РС: Великом броју избеглих и интерно расељених лица основни проблем чини остваривање права на лична документа (држављанство и пребивалиште) у РС, због административних и финансијских потешкоћа у прибављању докумената потребних за подношење захтева за пријем у држављанство и након тога за издавање личне карте. Велики део избегличке популације је управо због овога искључен из система социјалне заштите РС (право на материјално обезбеђење породице, туђа нега и помоћ, дечији додатак, родитељски додатак и др). Такође је присутан и део избегличке популације који се још увек није определио за интеграцију и прихватање држављанства РС из страха да би то била препрека у остваривању или решавању, до сада нерешених права у матичним земљама (имовинска права, права на пензију, упис радног стажа и сл.).
- Стамбено збрињавање и друштвена интеграција: стамбени статус избеглих, расељених лица и повратника је индикатор на основу кога се може оценити неравноправан положај ових лица у односу на домицилно становништво. Велики део избегличке популације је решило стамбено питање (укупно 82 породице). УНХЦР и СДЦ су у сарадњи са локалном самоуправом и корисницима ових објеката, изградили куће. Мањи део породица је решио стамбени проблем куповином сеоских имања. И поред ових добрих резултата, још увек је становање кључни езистенцијални проблем за све, па и за повратнике по основу споразума о реадмисији.
- Приступ здравственој и социјалној заштити: према Закону о здравственој заштити, избегла и расељена лица и повратници имају потпуно иста права као и домицилно становништво. Међутим, у овој области евидентни су велики проблеми у остваривању овог права, због нерешеног статуса већег броја избеглих лица, којима током пописа избеглица 2004/2005.године статус избеглице није потврђен или се нису на овај попис одазвала. Ова лица су или у поступку за добијање држављанства РС или још увек нису ни поднела захтев за добијање истог, немају у Републици Србији ни боравиште ни пребивалиште, те немају право на здравствену заштиту ни по једном основу. Међу овим лицима је велики број старих и болесних лица, која због неукости и болести веома тешко превазилазе административне препреке да би

ово право остварили. Недовољна брига о сопственом здрављу код избеглица и ИРЛ је пратилац њихових живота. Евидентирају се и појаве пострауматског ратног синдрома код избеглица и ИРЛ.

- Образовање деце и одраслих: право на образовање се у пракси остварује у потпуности. Сва деца избеглих лица су укључена у образовни систем на свим нивоима школовања. Потешкоће се јављају код родитеља који немају новца да финансирају школовање или путовање, тј. куповину ђачких месечних карти јер Општина Житиште нема своју средњу школу и сва деца у средњу школу путују у Зрењанин тако да један број деце због ових проблема и не наставља школовање после осмогодишње школе.
- Висок проценат незапослених: Избеглице и ИРЛ у локалној заједници нису били обухваћени до сада ни једним пројектом Националне службе за запошљавање за преквалификацију или самозапошљавање. Незапосленост је присутна у високом проценту међу избегличком, расељеничком и повратничком популацијом. Због ниског степена образовања и неквалификованости, примарно међу расељеним лицима са Косова и Метохије, али и међу избеглицама и повратницима, овој популацији је веома тешко да нађе стално запослење, па се великим делом она издржавају радећи слабо плаћене и нередовне сезонске послове или послове „на црно“. Део ове популације такође има административних потешкоћа у прибављању доказа о стеченој квалификацији у матичним земљама (или у ЕУ), као и доказа о оствареном радном стажу или праву на пензију. Све ово доводи до израженог сиромаштва међу великим делом избеглих, расељених лица и повратника.

Полазећи од целовите слике проблема избеглица, ИРЛ и повратника, идентификују се следеће карактеристике њиховог положаја:

- Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих и ИРЛ
- Неодговарајућа подршка старим избеглим и ИРЛ без породичне бриге млађих чланова,
- Висок степен сиромаштва међу избеглицама, ИРЛ и повратницима,
- Нерешено питање одговарајућег стамбеног смештаја избеглих, ИРЛ и повратника,
- Слаба интегрисаност деце избеглица и ИРЛ,
- Висок проценат незапослених избеглица, ИРЛ и повратника у локалној заједници
- ИРЛ не поседују потребну личну документацију, услед измештених или уништених матичних књига, непостојеће системске сарадње са надлежним институцијама, као и великог броја непријављене новорођене деце.

На основу идентификованих проблема, утврђују се могући правци за њихово превазилажење:

1. **Прављење социјалне карте**: потребна је теренска активност на детаљном истраживању социјалних потреба како би се добила реална слика индивидуалног стања и избегао колективан приступ што омогућује реалнију расподелу ресурса;
2. **Проширење активности Центра за социјални рад и формирање мултисекторског тима за ефикаснији приступ и помоћ избеглицама, ИРЛ и повратницима**. Улога Центра са стручним капацитетима које поседује може значајније допринети целовитом задовољењу потреба избеглица, ИРЛ и повратника;

3. **Формирање пројектног тима** – групе за израду пројеката и контакта са међународним организацијама која могу бити значајна подршка локалној самоуправи у решавању питања која су критична за избеглице, ИРЛ и повратнике, али и за локално становништво;
4. **Стручно образовање и обука** – Проблем запошљавања избеглица, ИРЛ и повратника не може се решити без поправљања њихове образовне структуре. Могуће обуке треба да су повезане са локалним потребама привреде. Идеално је да приватни сектор буде укључен у дизајнирање курсева како би се задовољиле потребе локалних компанија. Општина ће се побринути да се обука изводи на најефективнији могући начин, комбиновањем теоретских и практичних делова;
5. **Уклањање препрека запошљавању** – спроводи се кроз подизање свести међу послодавцима о предностима запошљавања одређених друштвених угрожених група. Пројекти се такође односе на обезбеђивање одређених објеката или земљишта незапосленима за радно ангажовање – пројекти који ће гарантовати привремено запошљавање незапослених кроз стицање радног искуства и програма јавних радова. Њихов професионални развој биће кључни део тих пројеката. Овакве пројекте треба првенствено спроводити за младе људе који никада нису радили или за оне који треба да науче нове вештине како би се поново запослили. Истовремено, треба обезбедити прихват и збрињавање ових лица, као неопходну помоћ за успешну интерграцију и укључивање у локалну заједницу;
6. **Информисање и саветовање** – покрива низ пројеката који или помажу људима да се поново запосле или онима којима прети незапосленост да пронађу алтернативни посао. Такви пројекти обухватиће оснивање установа за тражење посла, пословних клубова, обуку на тему техника интервјуа или припрему планова за повратак на посао.

Закључци и препоруке: Општина Житиште са својим врло неповољном демографском структуром, присуством избеглица, ИРЛ и повратника на својој територији може тренутне неповољне трендове поправити. Стварајући услове кроз своју популациону политику решавајући проблеме ових лица која већ живе на територији општине тако привлачити и избегле расељене из других средина и поправљајући ову лошу демографску слику. Сви аспекти проблема радне снаге у дужем периоду могу представљати ограничење уравнотеженог руралног развоју овог краја. У овом контексту треба посматрати и питање радног ангажовања избеглица и ИРЛ.

- Старосна и радна структура становника на селима је врло неповољна. С друге стране села поседују материјалне ресурсе за живт и развој и у том контексту треба развијати мере за трајну интеграцију избеглица, ИРЛ и повратника у руралним подручјима општине Житиште. Овакав приступ је још важнији ако се узме у обзир смањење броја становништва за преко 15% у последњих десетак година. Општина Житиште зато треба својим локалним политикама да позитивно утиче на демографску ситуацију и тиме унапреди локалну популациону политику;
- Крупан проблем избеглих и ИРЛ је прибављање личне документације и решавање статуса. Решењем овог проблема стекли би се услови за остваривање права из области социјалне заштите, условљени држављанством РС и пребивалиштем;
- Све групе становника Житишта имају потешкоће при запошљавању. Овај проблем погађа и домицилно становништво, али је много израженији код избегличке, расељеничке и повратничке популације. Делимично решење су преквалификације који су опредељене ка самосталом отпочињању бизниса уз помоћ локалне самоуправе;

- Решавање стамбеног питања избеглица, ИРЛ и повратника је и даље кључно. За решавање овог питања постоји више начина: изградња повратничког насеља; откуп старих сеоских кућа са окућницом и обезбеђивање средстава за њихову адаптацију, чиме би се подмладила и оживела сеоска средина; посредовање локалне самоуправе, Центра за социјални рад у обезбеђивању стамбеног простора за ова лица путем посредовања у склапању уговора о доживотном издржавању, чиме би се растеретили геронтолошки центри и изашло би се у сусрет старим лицима да остану да живе у својим кућама.

Поглавље 4: Приоритетне групе

Критеријуми локалног акционог плана за избор приоритетних група међу избеглим, ИРЛ и повратницима су:

- Материјални и здравствени статус породица, односно степен угрожености,
- Бројност породице као приоритет,
- Видљивост/невидљивост циљне групе и њеног проблема,
- Ресурси локалне заједнице којима располаже и овлашћења која има,
- Активан приступ, односно спремност корисничке групе на активизам и самоорганизовање,
- Избеглице које немају решено стамбено питање
- Избеглице и ИРЛ који имају тешкоће правне природе (нпр. нерешено питање личних докумената за ИР) и недовољан приступ информацијама

На основу критеријума који су се пре свега базирали на тежини и раширености проблема са којима се суочавају грађани и грађанке из избегличке, ИРЛ и повратничке популације, овај акциони план ће примарно бити усмерен на следеће групе:

- стари који нису остварили права из радног односа и немају лична примања,
- једнородитељске породице,
- особе без имовине и прихода,
- породице са децом са сметњама у развоју,
- многочлане породице без прихода,
- Избегли, ИРЛ и повратници који живе у руралним условима
- Избегли, ИРЛ и повратници – жртве насиља

У свим наведеним корисничким групама жене се третирају као посебан приоритет.

Поглавље 5. Општи и специфични циљеви ЛАПа

Локалним акционим планом за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника дефинисан је општи циљ који је реално могуће остварити у периоду од 2013 – 2016. године и то путем систематских и одрживих програма у општини Житиште. Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од потреба унапређење свеобухватног положаја избеглих, ИРЛ и повратника у општини Житиште, а у складу са националним стратешким опредељењима, дефинисан је општи циљ:

Општи циљ: Побољшани социјално-материјални услови за интеграцију избеглих и интерно расељених као и реинтеграцију повратника (укључујући и оне у руралним срединама) кроз програме за трајно решавање стамбеног питања и повећање запошљавања и стварања услова за економско осамостаљивање и укључивање у друштвени живот Општине Житиште.

Из овако постављеног општег циља формулисани су специфични циљеви који су релевантни за остваривање општег циља у периоду 2013 – 2016. године и то:

Специфичан циљ 1: У периоду 2013 – 2014 год. стамбено збринути најмање 10 најугроженијих породица избеглих, ИРЛ и повратника откупом 10 кућа у руралним срединама.

Специфичан циљ 2: У периоду 2013 – 2014 год. стамбено збринути најмање 20 породица избеглих, ИРЛ и повратника обезбеђивањем подршке у грађевинском материјалу за завршавање започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката у сарадњи с КИРС-ом.

Специфичан циљ 3: У периоду 2013 – 2014 год. стамбено збринути најмање 15 породица избеглих, ИРЛ и повратника обезбеђивањем подршке у грађевинском материјалу за завршавање започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката у сарадњи с Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима.

Специфичан циљ 4: У периоду 2013 – 2015 год. економски оснажити најмање XXX породица избеглих, ИРЛ и повратника средствима за самозапошљавање кроз Локални фонд за покретање малог породичног бизниса у сарадњи са МСП и Фондом за развој АПВ.

Специфичан циљ 5: У периоду 2013 – 2016 год. економски оснажити најмање XXX породица избеглих, ИРЛ и повратника доделом пакета за доходне активности за отпочињање самосталног породичног малог бизниса.

Специфичан циљ 6: У периоду 2013 – 2014 год. стамбено збринути најмање десет породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз изградњу најмање десет станова за социјално становање у заштићеним условима у Банатском Карађорђевој.

Поглавље 6.

Активности – задаци за реализацију ЛПА ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА за 2009 и 2010 годину

Специфични циљ СЦ1а: У периоду од почетка 2010 до краја 2011 год. стамбено збринуту 10 најугроженијих избегличких и ИРЛ породица откупом 10 кућа у руралним срединама.							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		
Идентификовање најугроженијих породица-	Прва половина 2010	Идентификовано најмање 10 породица	Број идентификованих породица	Постојећи људски ресурси		Повереник	Општинско веће и месне заједнице
Идентификовање расположивих кућа-сеоских домаћинстава	Прва половина 2010	Идентификовано најмање 10 слободних кућа	Број идентификованих	Постојећи људски ресурси		Повереник	Месне заједнице
Прављење финансијске конструкције и плана прикупљања средстава за откуп кућа	3. квартал 2010	Направљен план и отпочети контакт са донаторима	Број и заинтересованост донатора	Постојећи људски ресурси		Повереник	
Идентификовани донатори-обезбедјена финансијска средства за 5 породица	3. квартал 2010	Обезбедјена средства за откуп 5 кућа	Износ обезбедјених средстава	-		Локална самоуправа и повереник	Идентификовани донатор, КИРС
Реализација куповине кућа	4. квартал 2010	Купљено 5 сеоских кућа за 5 најугроженијих породица	Број купљених кућа		50.000 ЕУР	Локална самоуправа и повереник	Донатор, корисници
Усељавање породица	4. квартал 2010	5 породица усељено у куће	Број стамбено збринутих породица	5.000 ЕУР за почетну помоћ		Повереник	ЦК, породице, локална самоуправа
ИИдентификовани	1 и 2. квартал	Обезбедјена	Износ			Повереник и	донатори

донатори-обезбедјена финансијска средства за других 5 породица	2011	средства за откуп још 5 кућа	обезбедјених средстава			Локална самоуправа	
Реализација куповине кућа	3 квартал 2011	Купљено 5 сеоских кућа за 5 најугроженијих пор.	Број купљених кућа		50.000	Локална самоуправа и повереник	Донатор, КИРС
Усељавање породица	4.квартал 2011	5 породица усељено у куће	Број збринутих породица	5.000 ЕУР		Повереник	ЦК, породице, локална самоуправа

Специфични циљ СЦ1 б: У периоду од 2010-2012 године обезбедити подршку у грађевинском материјалу за 20 породица избеглих и ИРЛ ,за завршавање започетих стамбених објеката или поправку постојећих старих у сарадњи са КИРС-ом							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		
Идентификовати породице које имају потребу за подршком	1 квартал 2010	Идентификоване све породице које имају потребу за подршком у градјев.материјалу	Број идентификованих породица	Постојећи људски ресурси		Повереник	МЗ, ЦК
Обезбедити средства-подршку за програм	1 квартал 2010	Обезбедјена подршка за најмање 10 породица у 2009	Број породица за које је обезбедјена подршка	3.000 ЕУР	50.000 ЕУР.	Повереник	КИРС
Израда критеријума за одабир приоритених породица	1,квартал 2010	Направљени критеријуми	Квалитет критеријума	Постојећи људски ресурси		Савет за миграције/радна група	ЦК,, Кирс
Одабрати приоритене поодице	2.квартал 2010	Одабрано 10 породица	Број породица			Савет за миграције/радна група	
Реализација помоћи – први круг	2 квартал 2010	Подељена помоћ			КИРС	Повереник	

Исти круг активности ће се организовати и у 2010							
Специфични циљ СЦ1 ц У периоду од 2010-2012.године у сарадњи са Покрајинским фондом за збрињавање, обезбедити доградњу новозапочетих кућа и адаптацију старих породичних кућа за најмање 15 породица избеглих и ИРЛ.							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		
Идентификовати породице које имају потребу за подршком	1 квартал 2010	Идентификоване све породице које имају потребу за подршком у градјев.материјалу	Број идентификованих породица	Постојећи људски ресурси		Повереник	МЗ,
Обезбедити средства - подршку за програм	2 квартал 2010	Обезбедјена подршка за најмање 5 породица у 2010	Број породица за које је обезбедјена подршка		Покрајински фонд	Повереник	Покрајински фонд
Израда критеријума за одабир приоритених породица	3,квартал 2010	Направљени критеријуми	Квалитет критеријума	Постојећи људски ресурси		Савет за миграције/радна група	ЦК, ФОНД
Одабрати приоритене поодице	3.квартал 2010	Одабрано 5 породица	Број породица			Савет за миграције/радна група	
Реализација помоћи – први круг	4 квартал 2010	Подељена помоћ			Покрајински фонд	Повереник	Покрајински секретаријат
Исти круг активности ће се организовати и у 2010							

Специфични циљ СЦ2а: У периоду од почетка 2010 до краја 2013 год. подстицати самозапошљавање средствима Локалног фонда за покретање малог породичног бизниса у сарадњи са МСП и фондом за развој АПВ							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		
Испитати заинтересованост међу збеглица и ИРП	Други квартал 2010	Идентификовано најмање 5 породица	Број заинтересованих породица	Постојећи људски ресурси		ОУ Житиште	НСЗ, Повереник
Истражити локане потребе и потребе тржишта	Трећи квартал 2010	Идентификоване области за породични бизнис				ОУ Житиште	Фонд за развој ПВ повереник
Напраити план целовите подршке породицама који се одлуче за самозапошљавање-индивидуално	Четврти квартал 2010	Направљен индивидуални план подршке за сваку породицу	Број и квалитет планова			ОУ Житиште	Повереник, НСЗ
Организовати едукације и консултације за носиоце породичног бизниса	Први квартал 2011	Организована едукација и консултације	Број семинара и консултација Задовољство корисника	Фонд за развој		ОУ Житиште	Повереник
Реализовати први круг подршке	Други квартал 2011	Грантове добиле три породице	Број породица Износ гранта	Фонд за развој		Локални фонд за развој	

Специфични циљ СЦ2 б: У периоду од почетка 2010 до краја 2012 год. обезбедити за избегле и ИР породице по 5 „пакета“ годишње за отпочињање самосталног породичног малог бизниса							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		
Идентификовати интересе, потребе и могућности породица за овим видом помоћи	1 квартал 2010	Постоји јасна слика о интересима, потребам и могућности породица за овим видом помоћи	Број породица које су спремне за овакав вид подршке	Постојећи људски ресурси		Повереник	КИРС
Обезбедивање донаторских средстава-пакети	2 квартал 2010	Обезбедјено минимално 5 пакета	Број пакета		Донатор КИРС	Повереник, КИРС	
Израда критеријума за избор приоритетних породица	2 квартал 2010	Направљени критеријум	Квалитет критеријума			Савет за миграције	КИРС , поверник
Одабир породица	3 квартал 2010	Одабрано 5 породица	Број одабраних породица			Савет за миграције	КИРС, повереник
Обука корисника помоћи	4.квартал 2010	Обављена обука за 5 породица	Обим и квалитет обуке			Повереник	КИРС
Реализација помоћи	4 квартал 2010	Подељени пакети за 5 пордица	Број пакета помоћи		КИРС, донатор	Повереник	КИРС, донатор
Напомена: исти циклус							

ће се поновити у 2011							
Специфични циљ СЦ2 ц: У периоду од почетка 2010 до краја 2011 године изградити десет стамбених јединица за становање у заштићеним условима у Банатском Карађорђеу							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		

Спровођење тендера за одабир најповплњијег израђивача пројектно техничке документације	01.10.2010.- 10.12.2010.	Спроведен тендер најповољнијег израђивача пројектно техничке документације	Одлука о одабиру најповољнијег израђивача пројекта техничке документације	50.000,00		ОУ Житиште Тендерска комисија	
Израда пројектно техничке документације	01.01.2011- 15.02.2011	Израђена пројектно мтехничка документација	Израђена пројектно техничка документација	495.000,00		Одабрани најповољнији извођач пројектно техничке документације	
Спровођење тендера за изградњу објекта	20.02.2011. 05.04.2011	Спроведен тендер за изградњу објекта	Одлука о избору најбољег извођача радова	50.000,00		ОУ Житиште Тендерска комисија	
Изградња објекта	10.04.2011- 31.10.2011.	Израђен објекат	Израђен објекат		18.000.000,00	Одабран најповољнији извођач	
Рад комисије за одабир корисника за доделу станова	10.04.2011- 10.05.2011	Формирана комисија за израду критеријума и избор корисника за доделу станова	Донета одлука о избору чланова Комисије за израду критеријума и избор корисника за доделу станова		Фонд за развој НСЗ		Савет за миграције и трајна решења
Оглашавање ,избор и доношење одлуке о избору корисника	25.05.2011- 25.07.2011	Донета одлука о избору корисника	Сачињена ранг листа	5.000,00		Комисија за израду критеријума и избор корисника за доделу станова	
Додела станова и закључивање уговора са корисницима	31.10.2011.- 30.11.2011.	Додељени станови и закључени уговори са корисницима	Расподељено 10 станова одређене корисничке породице	50.000,00		Комесаријат за избеглице ,ОУ Житиште,Центар за социјални рад	Савет за миграције
Медијска презентација	30.11.2011. 31.12.2011.	Информисани корисници и Домицилно	ЦД 5 презентација и новински чланци	30.000,00		ПР служба ОУ Житиште	Локална јавна гласила

		СТАНОВНИШТВО					
--	--	--------------	--	--	--	--	--

Поглавље 7 Ресурси/буџет

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора. Потенцијални донатори и фондови на које ће се реализација ЛПА ослањати су ИОМ, УНХЦР, АСБ, УСАИД, Покрајински фонд за избеглице, Фонд за развој АП и други доступни извори.

Поступајући у складу са донетим националним стратегијама очекује се финансијска подршка ресорних министарстава у реализацији активности ЛПА.

Процена цене коштања ЛПА ће се радити за сваку годину посебно, односно за сваки од специфичних задатака који су идентификовани.

У приступу реализацији овог ЛПА, полазиће се од идентификовања и коришћења свих већ постојећих ресурса у локалној заједници (људских и материјалних), а инсистираће се на већој самоорганизованости и учешћу министарстава у реализацији активности ЛПА.

Поглавље 8. Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛПА у Општини Житиште обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) **Структуре за управљање процесом примене ЛПА и**
- 2) **Структуре које су оперативне и примењују ЛПА**

Структуру за управљање процесом примене ЛПА.

Након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења. Савет за миграције ће као део свог будућег рада, направити План управљања применом локалног плана.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРП у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана; Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативна структура.

За примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирани у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Савет за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2010. год. припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

Поглавље 9. Праћење и оцена успешности

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛПА је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛПА ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир :Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2010-2013. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Општине Житиште до половине децембра. Финална евалуација обавиће се на крају 2013 године.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

- Број нових услуга - локалних мера / програма за избегла и ИРЛ;
- Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
- Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
- Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
- Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори

за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана

- Број породица стамбено збринутих
- Број закључених уговора о раду
- Број лица која су добила сертификате о преквалификацији
- Број и врста едукативних радионица и број учесника
- Број Број потписаних протокола о сарадњи са одабраним НВО организација

Методe и технике мониторинга и евалуације:

За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења ће бити одговорна за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це -стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих и ИРЛ, као и представници/це корисничких група овог Локалног плана. Савет за управљање миграцијама и трајним решењем ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.

- настану као резултат операционализације Локалног плана;

- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРП у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана; Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;

Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Савет за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2010. год. припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).